

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Constitutiones Variorum Pontificum in præcedentibus Editionibus
desideratas, summoque studio hinc inde conquisitas complectens

Luxemburgi, 1741

10. Scimus, fili, &c. Bulla monitoria Eduardo Angliæ Regi ut desistat à
Bello Scotiæ illato, quum Regnum Scotiæ sit Ecclesiæ Romanæ feudum:
anno 1299.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74452](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74452)

ANN O
1299.X.
Ex Archiv.
Ang. Rymer
Tom. 2. pag.
844. & ex
Cod. Di-
plom. Leib-
nitii Tom. I.
pag. 277.

Bulla monitoria Eduardo Angliæ Regi ut desistat à Bello Scotiæ illato, quum Regnum Scotiæ sit Ecclesiæ Romanæ feudum: an. 1299.

BONIFACIUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei carissimo in Christo filio Edvardo Regi Angliæ illustri, salutem & Apostolicam benedictionem.

Scimus, fili, & longo jam temporis spatio magistra nos rerum experientia docuit, qualiter erga Romanam matrem Ecclesiam, quæ te gerit in visceribus caritatis, regiæ devotionis affectus exuberat, reverentiæ zelus viget, quodque promptus sedis ejus verbis obtemperas, & beneplacitis acquiescis.

Quamobrem firmam spem gerimus, plenamque induciam obtinemus, quod regalis sublimitas verba nostra benignè recipiat, diligenter intelligat, efficaciter prosequatur.

Sane ad celsitudinem regiam potuit pervenisse, & in tuæ libro memoriæ nequaquam ambigimus contineri, qualiter ab antiquis temporibus regnum Scotiæ pleno jure pertinuit, & adhuc pertinere dignoscitur ad Ecclesiam supradictam: quodque illud, sicut accepimus, progenitoribus tuis Regni Angliæ Regibus, sive tibi, feudale non exiit, nec existit.

Qualiter etiam claræ memoriæ Henricus Rex Angliæ, pater tuus tempore discordiæ sive belli inter ipsam & quendam Simonem de Monteforti suosque fautores & complices fugitatis à recolendæ memoriæ Alexandro ejusdem Scotiæ Rege ac ipsius Henrici genero, auxilium sibi petiri exhiberi.

Et ne hujusmodi auxilium jure cujuslibet subjectionis aut debiti petitum seu præstitum notaretur: præfatus Henricus eidem Regi Scotiæ suas patentes duxit literas concedendas, per eas firmiter recognoscens, prædictum auxilium recepisse, vel se recepturum dumtaxat de gratia speciali.

Præterea cum successu temporis, præfati Regis Scotiæ tui Sororii, tunc viventis in tuæ coronationis solemnibus habere præsentiam affectares: sibi per tuas patentes tenere literas curasti, quod in ipsis solemnibus ejus habere præsentiam non ex debito, sed tantum de gratia intendebas.

Et cum etiam Rex ipse pro Tindaliæ ac de Pognerre terris in Regno Angliæ positis, se ad tuam præsentiam personaliter contulisset, tibi fidelitatem solitam impensurus; idem in præfatione fidelitatis hujusmodi, multis tunc præsentibus, vivæ vocis oraculo publicè declaravit, quod pro terris eisdem, sitis tantum in Anglia non ut Rex Scotiæ, neque pro Scotiæ Regno, fidelitatem exhibebat eandem; quinimo palam extitit protestatus, quod pro regno ipso tibi fidelitatem præstare seu facere aliquatenus non debebat, utpote tibi penitus non subiecto. Tuque sic oblatam fidelitatem hujusmodi admisisti.

A tua quoque non creditur excidisse memoria, qualiter eodem Rege Scotiæ de medio quondam sublato, Margareta puella, nepte tua, tunc minoris ætatis, herede sibi relicta, non ad te velut ad dominum pervenit custodia regni memorati: sed certi ejusdem Regni proceres ad ejus custodiam exiterunt electi.

Quodque postmodum dispensatione ab Apostolica sede obtenta, super matrimonio contrahendo inter dilectum filium nobilem virum Edvardum natum tuum, & Margaretam prædictam, dum viveret, si ad id procerum dicti Regni accederet vel haberetur assensus: tu eisdem proceribus per tua scripta cavisse dignosceris priusquam vellent hujusmodi matrimonio consentire, quod regnum ipsum penitus liberum,

nullique subiectum, seu quovis modo submissum in perpetuum remaneret, quodque in pristinum seu talem ipsius statum restitueretur omnino, si ex hujusmodi matrimonio contrahendo liberos non extare contingeret, ac nomen & honorem ut prius pariter retineret, tam in suis sibi servandis Legibus & præficiendis officialibus dicti Regni, quam parlamenti tenendis, tractandis, causis in ipso, & nullis ejus incolis extra illud ad judicium evocandis, & quod in tuis patentibus litteris inde confectis hæc plenius & ferrius contineri noscuntur.

Præfata insuper Margareta de præsentem luce subtrahita, & tandem super successione dicti Regni Regni Scotiæ suborta dissensionis materia inter partes, ipsius Regni proceres merentes, sibi dictoque regno posse occasione hujusmodi præjudicium generari, non aliter ad tuam præsentiam extra ipsius accedere limites voluerunt, nisi per te patenti scripto caveretur eisdem, quod id non fiebat ex debito, sed ex gratia speciali: quod nullum exinde ipsius regni libertatibus posset dispendium immutare.

Et licet ut dicitur super statu ejusdem Regni Scotiæ, ac ejus prius habita libertate, regno ipso tunc carente præsidio defensoris, per ipsius Regni proceres, tunc velut acephalos, & duos vel aurigæ suffragium non habentes, sive per illum, cui præfati Regni regimen licet indebitè, diceris commississe contra morem solitum aliqua fuerint hætenus innovata: ea tamen, utpote per vim & metum, quæ cadere poterant in constantem, elicta, nequaquam debent de jure subsistere, aut in ejusdem regni præjudicium redundare.

Cæterum nobis nullatenus venit in dubium, quin potius certi sumus, quod cum Apostolicæ sedis præcellens auctoritas per suas literas in Angliæ & Scotiæ regnis simul alicui Legationis committit officium exequendum, vel pro quavis causa, quam rationabilem reputat decimæ solutionem indicit, hujusmodi Apostolicæ literæ ad præfatum Scotiæ regnum se aliquatenus non extendunt, speciali prædictæ sedis privilegio Scotis indulto penitus obstante, prout tempore felicis recordationis Hadriani Papæ prædecessoris nostri, tunc S. Hadriani diaconi Cardinalis & per ipsius sedis literas simul in Regnis ipsis Legati, cum quo familiariter tunc eramus, contigit evidenter.

Nam Legatus ipse ad præfatum Regnum Scotiæ aliquatenus admissus non extitit, donec per literas speciales apostolicas sibi legationis fuit commissum officium in eodem.

Præterea noscere potest Regia celsitudo, qualiter regnum ipsum per beati Andreæ Apostoli venerandas reliquias, non sine superni numinis grandi dono, acquisitum & conversum extitit ad fidei catholicæ unitatem.

Qualiter etiam, antiquis temporibus Eboracensis Archiepiscopus, qui tunc erat, mota per eum super jure metropolitico adversus prælatos Scotiæ quæstione, in qua dictum antiquitus fuisse commemoras, momento, quod sumus tui, ut cætera, quæ inde sequuntur, silentio relinquamus, pro se sententiam obtinere nequivit: quamvis alia plura & varia, quæ in hac parte rationabiliter proponenda se offerunt, ex quibus ad hæc tibi scribenda movemur, prætereat calamus, ne inde forsitan sensibus regniis tædium generetur.

Hæc profecto, fili carissime, infra claustra pectoris sollicitè considerare te convenit, & attendere diligenter, ex quibus nulli in dubium veniat, regnum Scotiæ prælibatum ad præfatum Romanam Ecclesiam pertinere, quod tibi nec

ANN O
1299.

ANNO
1299.

licet nec licuit in ipsius Ecclesie ac multorum præjudicium, per violentiam subjugare, tuæque subjacere ditioni.

Cum autem, sicut habet fide digna & nostris jam pluries auribus inculcata relatio, famæque præcurrentis affatibus divulgatur, tu præmissa, ut debueras, non attendens, neque debira consideratione discutens & ad occupandum & subjugandum ditioni regie regnum ipsum, tunc regis auxilio destitutum, vehementer aspirans & tandem ad id exercens potentie tuæ vires, venerabilibus fratribus nostris Roberto Glascuensi & Marco Sodorensi Episcopis & nonnullis Clericis, & aliis personis Ecclesiasticis dicti Regni, ut dicitur, captis & carceralibus vinculis traditis; quorum aliquos, sicut asseritur, squalor carceris violentus extinxit: ac etiam occupatis castris & prout fertur monasteriis, aliisque religiosis locis quamplurimis dirutis, seu destructis, ac damnis gravibus ejusdem regni habitatoribus irrogatis in ejusdem regni partibus officiales regio posuisti, qui prælatos ceteros Clericos & Ecclesiasticos ac etiam seculares dicti regni personas, multimodis perturbare molestiis, & afflictionibus variis & diversis impetere non verentur, in divinæ majestatis offensam sedis memoratæ contemptum, regie salutis & famæ dispendium, juris injuriam & grave scandalum fidelium plurimorum.

Regalem itaque magnificentiam rogamus & hortamur attentè, ac obsecramus in eo qui est omnium vera salus, quatenus solerter attendens, quod ex debito pastoralis officii nostris humeris incumbentis, ad conservanda & gubernanda solcite bona juraque omnia Ecclesie supra dictæ tenemur, quodque homini plusquam Deo deferre non possumus nec debemus, prædictos Episcopos, Clericos, & personas Ecclesiasticas, quos adhuc carcer regius tener inclusos, pro divinæ & Apostolicæ sedis ac nostra reverentia sublato difficultatis & dilationis objectu benigne restitui facias pristinæ libertatis, dictosque officiales de Regno Scotiæ revoces memorato.

Sic te in his, prout speramus & cupimus, promptis & efficacibus studiis habiturum, ut adud celestem Regem, pro minimis grandia rependentem non immerito reddaris acceptior, gratior habearis, & præter laudis humanæ præconium tibi proinde proventurum, Apostolicæ sedis favorem & gratiam possis uberius promereri.

Si verò in eodem Regno Scotiæ, vel aliqua ejus parte, jus aliquod habere te asseris: volumus, quod tuos procuratores & nuncios ad hoc specialiter constitutos, cum omnibus juri- bus, & munimentis tuis hujusmodi negotium contingentibus, infra sex menses à receptione præsentium numerandos ad nostram præsentiam mittere non omittas: cum parati simus tibi tamquam dilecto filio plene super præmissis exhibere justitiæ complementum & jura, si quæ habes inviolabiliter observare.

Nos enim nihilominus ex tunc lites, quæstiones & controversias quaslibet, inter te denique & Regnum Scotiæ, ac prælatos, Clericos, & personas seculares ejusdem subortas & quæ possunt in posterum ex quibusdam causis prædictis exoriri, totumque negotium prædicta contingens, aut aliquid eorundem, ad cognitionem & determinationem sedis ejusdem, præsentium tenore reducimus, & etiam reservamus: decernentes irritum, & inane, si secus scienter vel ignoranter à quoquam in hac parte contigerit attentari. Datum Anagninæ V. Kal. Julii Pontificatus nostri anno quarto.

ANNO
1301.XI.
Ex Cod. Diplom. Leibnizii Tom. II, pag. 299.

Suspendit Privilegia Philippo Regi Franciæ concessa, & membris Consilii ejus: anno 1301.

BONIFACIUS OCTAVUS,

Ad perpetuam rei memoriam.

Salvator mundi secundum ordinatissimam dispensationem temporum, naturæ primum, post durum Mosaicæ Legis, & tandem Evangelicæ gratiæ suave jugum imposuit. Et ideo non mirandum, si ejus Vicarius Petrique Successor, secundum varietatem temporum, personarum, & locorum qualitate pensata, statuta, privilegia, indulgentias concessionem, & gratias, quæ à sede Apostolica pro tempore conceduntur, credente ipsa conjectura professe, aut necessitate urgente vel utilitate publica suadente; postquam experimento inutilia comprobantur, suspendit, revocat, & immutat. Præsertim propter ingratitude vel abusum eorum quibus hujusmodi gratiæ & privilegia ad indulgentiæ sunt concessæ, & tendit ad noxam quod concessum fuerat ad medelam. Ejus quoque quod ex causa conceditur, ea cessante cessare deberet effectus. Jureque patet pariter & exemplo, quod permilla vel concessa revocantur postmodum rationabiliter & mutantur.

Nec Romanus Pontifex in concedendis gratiis suæ plenitudinem potestatis stringit ita, quin possit eas, cum decet & expedit, revocare. Nos igitur attendentes, quod nonnulla privilegia, Indulgentias & gratias carissimo in Christo filio nostro Philippo Francorum Regi illustri, ejusque successoribus, specialiter pro defensione regni sui, sub certis formis duximus concedenda, & gratiosè aliqua concessimus clericis & Laicis, qui de suo, & successorum suorum stricto consilio fuerint, vel majori parti eorum; quorum privilegiorum, gratiarum & concessionum præensione, per abusum, Ecclesiis & Ecclesiis prælati & personis & religiosis & secularibus dicti Regni, magna gravamina & dispendia sunt illata, & gravia scandala sunt exorta & in antea possunt oriri: & præcaventes ne tali prætextu supra dicti Ecclesie prælati, aut Personæ Ecclesiasticæ plus graventur, providimus super hoc salubre remedium adhibere.

Unde illa omnia quantum ad omnem ipsorum effectum, de fratrum nostrum consensu usque ad prædictæ sedis beneplacitum duximus suspendenda: illa maxime, quæ tempore guerrarum, quibus dicti Regni status pacificus turbabatur, fuere concessa.

Nec considerationem nostram pertransit, quod divina favente clementia per ministerium nostrum, inter ipsius & carissimum in Christo filium nostrum Regem Angliæ est pacis reformatio subsecuta, & saltem non est tanta necessitas defensionis hujusmodi cum tanto onere aliorum.

Alias si quæ sit aut esse dignoscitur, culpa sua. Insuper quicquid prælati & personis Ecclesiasticis & regularibus & secularibus dicti Regni sub titulo decimæ vel cujusvis subsidii quocumque nomine censeatur, impostum fuerit, petitum & requisitum ab eis, etiam si ad illud solvendum prælati & personæ prædictæ assensum præsterint, vel ad hoc se duxerint obligandos nec adhuc exactum fuerit vel solum; absque sedis ejusdem speciali mandato decernimus non solvendum.

Executoribus super præmissis, vel aliquo præmissorum à dicta sede concessis, districtè

mandantes,